

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.

kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. s.

a kir. tábla átellenében.

hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény
int. zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Törvényhatósági politika.

Pécs, 1897. június 4.

A tanács bizalmat szavaztatott tegnap a közgyűléssel a kormánynak a katonai javaslatokért, de a polgármester és több más szónok sietett tiltakozni az ellen, hogy a politika bevitessék a közgyűlés termébe. „Mi itt nem csinálunk politikát“, mondta Littke József bizottsági tag s nyomban rá ítéletet mondott az országgyűléshez beterjesztett törvényjavaslatok felett, azokat nagy horderejű vivmányoknak jellemezve, a melyekért elismerés és bizalom illeti meg a kormányt.

Nos hát mit csinált ezzel a bizottsági tag úr, ha nem politikát; avagy mi hát a politika, ha nem az országos ügyekkel való foglalkozás, a kormány egyes intézkedéseinek, az országgyűlés elé terjesztett javaslatoknak méltatása vagy azok fölötti vitatkozás?

Jól értsük meg egymást. Nem azt helytelenítjük, hogy Littke úr politikai nézetének a városi közgyűlésen kifejezést adott, de nem oszthatjuk az általa és mások által is hangoztatott azt a nézetet, hogy politikának a törvényhatóság termében helye nincsen. Ehhez maga a törvény kifejezetten jogot ad a törvényhatóságnak, a mikor megengedi, hogy a törvényhatóságok országos ügyekkel is foglalkozhat-

nak, azokat megvitathatják, azokra nézve megállapodásaikat kifejezhetik, egymással és a kormánnyal közölhetik és kérvény alakjában a törvényhozás bármelyik házához közvetlenül fölterjeszhetik.

Ezzel a jogositvánnyal a törvényhozás a magyar törvényhatóságokat a helyi önkormányzat egyszerű organumainak színvonalán felülemelte s aktiv részeseivé tette az országos ügyek intézésének s bizonynyára országos felháborodás járna nyomában a kormány minden olynemű törekvésének, amely a törvényhatóságokat eme joguktól megfosztani akarná, mennyivel nagyobbak kell lenni tehát a felháborodásnak akkor, ha a törvényhatóságok maguk helyezkednek arra az álláspontra, hogy a politika nem való az ő terméikbe s ezzel maguk lökik el maguktól egyik legszebb jogositványukat.

No de nem kell félni, Pécs város tanácsát és közgyűlési többségét nem érheti ez a vád; politizálnak biz ők minden alkalommal, a mikor lehet; már a bizottsági tagválasztásokat az országos politikai pártállások szerint intézik, a közgyűlés elé hoznak minden országos ügyet, amelyben a kormánynak a törvényhatóságok támogatására szüksége van, szóval felhasználhatnak minden kínálkozó alkalmat, hogy kormánypártiságukkal a város közgyűlési terméből felfelé tüntessenek.

Ők ezt nem tartják politizálásnak, de rögtön készek letorkolni az ellenzékét a politizálást tiltó intelmeikkel, ha ez a kormányi intézkedések helyeslésébe, vagy a „pártkülönbség nélkül“ való bizalomnyilvánításba szó nélkül belemenni nem akar. Az nem politizálás, ha ők a katonai javaslatokat óriási vivmányoknak festik, a melyért a kormányt illeti meg az elismerés pálmája, de az már a politikának illetéktelen behurcolása a közgyűlési terembe, ha az ellenzék a tett indítvány ellenében ki meri fejezni meggyőződését, hogy legalább is kérdéses dolog, vajjon oly nagy vivmány-e, ha megengedik, hogy tisztán a magunk költségén neveljünk tisztokat a közös hadsereg számára, amely így nemcsak pénzünket viszi el, de fiainkat is elosztrákosítja.

Nem a politikát, hanem csak a politikai ellenvélemény nyilvánítását perhorreskálják ezek a jó urak a közgyűlési teremben, az országos ügyekkel való foglalkozás jogát kizárólag a kormánypárti politika szolgálatára akarják lefoglalni, azért kiáltják a politikai indítványaik ellen felszólalóknak azonnal oda az értelem nélküli jelszót: urak, ne politizáljunk!

Ez okból viseli magán ez a mi saját külön törvényhatósági politikánk annyira az országos kormánypárti politika jellegét,

A „Pécsi Figyelő“ tarcája

Az erdőőr.

— Turgenjev Iván. —

Vadászatról hazatérőben valék egyedül, droskin. Még nyolc verstnyi utam volt hazáig.

Szelid kis kancám gyorsan, egyenlő lépésekben vágatott végig a poros uton, néha néha figyelmesen hegyezve füleit és egy-egy elfojtott nyeritést hallatott.

Kutyám a droski után szaladt, néhány lépéssel hátrább.

Vihar volt készülődésben. Előttem az erdő felett lassankint csoportosulni kezdtek a felhők: tömegük mind jobban nagyobbodott, színük mindjobban szürkébb, sötétebb lett, a fűzfák levelei nagy zugással verődtek össze.

A fojtó hőséget csakhamar hideg, nedves, átható légáramlat váltotta fel.

Siettettem lovamat és letértem a hegyszakadékba, nagynehezen vergődve keresztül a kiszáradt és cserjékkel gazdagon benőtt folyás ágyán. De meg volt az a hasznom, hogy néhány perc múlva benn valék az erdőben.

Tömör és sűrű mogyorócseryék között kigyózott utam, úgy, hogy teljes sötétség vett körül és csakis vaktában haladtam előre.

Kicsinyke hintóm minden pillanatban a hársfák és a százados tölgyek bütykös gyökereibe ütődött, vagy pedig belefeneklett a mély kerékvágásokba.

Lovam félni kezdett.

Csakhamar heves szél támadt és nagy rohammal rázogatta a fák lombjait; a falevelekre ritkás nagy cseppek kezdtek hullni, villám cikázott végig az égen és kis várta menydörgött utána.

A ritkás cseppeket szakadó zápor váltotta fel, kénytelen valék lovamat lassítani, majd megállítani. Két lépésre sem láttam többé.

Sűrű lombzat alá menekültem és így vártam, teljes önmegadással, a zivatar elmúltát.

A villámfénynél egy alakot vettem észre, mely a droski mellett felém közeledett.

— Ki vagy? — kérdé tőlem menydörgő hangon.

— És te?

— En az erdőőr vagyok.

Erre én is megnevettem magamat.

— Ah ismerem, hazatérőben volt és a vihar utólérte. Bizony mondhatom, hogy cudar idő van!

Ebben a percben nagyot villámlott és egészen megvilágította az erdőőr alakját. Menydörgés után még hevesebben zuhogott alá az eső.

— Vannak időszakok, mikor ilyen heves zivatarok járnak.

— Mit tegyünk?

— Akarja, hogy lakásomra veze sem? — kérdé nyersen.

— Szívesen elfogadom.

— Üljön fel a kocsira.

Az erdőőr lovamhoz közeledett, megfogta a gyepelt és szerencsésen kihuzta a kocsit a kerékvágásból. Nagy erőlködés után, sok rázás és himbálás között, mialatt én a hintó párnájába fogóztam, lovam pedig sok ostorcsapást kapott, hol jobbról, hol balról, kiértünk végre az erdőből és egy kunyhóforma ház előtt álltunk meg.

— Itt vagyunk, uram, — mondá az erdőőr.

A kalitka (udvar) kapuja nagy recsegéssel felnyit és nyomban rá a házörző ebek ugatása kezdődött.

Felnyitottam szememeimet. A villámfénynél egy kis bekerített gyepes hely közepén egy isbát (lakóház) vettem észre.

Az erdőőr a sövényhez kötötte lovamat és zörgetett az ajtón. Egy keskeny ablakon halvány fény derengett át.

— Nyitom már! — kiáltá egy gyermekes hang a zörgetésre. Hallatszott, hogy valaki meztelen lábbal siet és félretolja a závárt. Egy tizenkét éves leányka ajtót nyitott.

— Világíts az uraságnak, — mondá

a melynek főerősségét mindig a külön érdekek legyezgetése képezi.

Vannak akarnokok, kik alkalmas térnek tartják a törvényhatóság termét arra, hogy a kormányt agyba-főbe dicsőítő himnuszokkal a hatalom birtokosainak jóakaró figyelmét becses személyükre irányítsák; de vannak olyanok is, akik a törvényhatósági kormánytámogatással nem egyéni célokat, hanem a törvényhatósági helyi érdekeknek akarnak szolgálatot tenni, s ez utóbbi szempontnak adott őszinte kifejezést tegnap Littke bizottsági tag, a mikor nyíltan kijelentette, hogy a bizalmi felirat megtételében az érdek — a város érdeke — is vezérli, hogy az egyik katonai iskolát Pécssett állítsák fel.

Littke részéről ennek kijelentésére szükség nem volt, mert róla mindenki őszintén elismeri, hogy a mikor ő a szóban forgó bizalmi nyilatkozatot magáévé tette, nem keresett mellékcélokat, hanem csak tiszta politikai meggyőződését követte, amit mindenki tisztelni tartozik. A város érdekének belekeverése tehát ebbe a tisztán országos érdekű kérdésbe, csak azzal a céllal történhetett, hogy az ellenkező politikai nézetet vallókra presszióul szolgáljon politikai meggyőződésük elnémitására, mert annak hangoztatásával a város érdekeivel jönnének ellentétbe.

Nos, ezt a céltat kárhozzatjuk mi, mert amint készséggel elismerjük, hogy helyi érdekű kérdések tárgyalásánál helytelen dolog az országos politikai pártállás szerint való állásfoglalás, úgy nincs helyén országos jellegű kérdések elbírálásánál a helyi érdek szempontjából kiindulni. A törvényhatóságoknak országos ügyekhez való hozzászólási joga nem alkotmánybiztosíték, hanem valóságos veszedelme lenne az ország közjavanak, ha a törvényhatóságok ezt a jogukat a saját speciális helyi érdekeik kiküzdésére használnák fel, mert

ezzel ugyanaz alá az erkölcsi megítélés alá esnének, mint az a választópolgár, aki az országos ügyek intézésébe való befolyását a választásnál nem az általános országos érdek, hanem a saját egyéni érdeke szempontjából gyakorolja.

Politikai ellenzéket ilyesmivel elnémitani nem lehet, mert ha igazuk is lenne a megfélemlítőknek abban, hogy a kormány csak azoknak a törvényhatóságoknak a jogos igényeit elégíti ki, a melyek köréből a legtöbb tömjénfűst száll feléje, ez egy okkal több arra, hogy bizalommal ne viseltessünk az oly kormány iránt, a melyet intézkedéseiben nem az ország általános közjáva, hanem a saját hiúsága vagy hatalmi érdeke vezérel.

Választási mozalmak a szerb egyházban.

Siklós, 1897. június hó 4-én.

A legközelebb mult napokban közzétett legfelsőbb kir. rendelet következtében, mely tudvalevőleg a gör.-kel. szerb egyházi kongresszust 1897. évi július 11-ére Karló cára rendeli összehívni, vármegyénk szerb hitközségeiben már élénken folynak a választási mozalmak.

A siklói gör.-kel. hitközség hívei mult vasárnap értekezletet tartottak, melyen Jagics József mohácsi ügyvédet és Stojkovic István siklói esperest kiáltották ki jelöltekül.

Az értekezlet egyben elhatározta, hogy jelölését az összes kerületi hitközségekkel tudatja s — ahhoz való hozzájárulásra felhívja.

A küszöbön lévő egyházi kongresszusra — mely az 1875. évi május 15-én szentesített szervezeti szabályzat értelmében a patriarka elnöklése alatt 50 világi s 25 egyházi képviselőből s 6 püspökből fog állani s melyen a koronát megillető legfőbb felügyeletet Nikolic Fedor b. kir. biztos fogja gyakorolni,

az egész országban két párt fogja megvívni a választási küzdelmet a többségért. Az egyik az ugynevezett „önkormányzati“ párt, melynek élén Maximovics Miklós és Jagics József ügyvédek állanak. A másik „egyesült szabadelvű radikális“ párt, melyet Vucsetics Illés és Gavriła János ujdéki ügyvédek képviselnek.

Az önkormányzati párt az 1868: LX. t. cikkel biztosított s Jagics orsz. képviselő által az országgyűlésen is kifejtett közjogi keretben óhajtja szervezni a g.-kel. egyház autonómiáját. A belső berendezését pedig akként kontemplálja, amint az az egyház hierarchikus jellegének és a nép valláserkölcsei és kulturális szükségleteinek legjobban megfelel.

Ezt a közjogi alapot és belső szervezetet a kir. rendeletben a korona is elfogadta. Nincs kétség tehát, hogy a gör.-kel. egyház szervezése, ha ez a párt jut többségre, legfelsőbb szentesítéssel ezuttal végleg meg lesz oldva.

Beláthatlanok lesznek azonban a dolog fejleményei, ha a választások alkalmával egyesült ultra radikális és liberálisok kerülnek többségre. Ezek, nemesak hogy nem fogadják el az önkormányzati párt közjogi kiindulási alapját, hanem az önkormányzat belső szervezetében is teljesen ki akarják zárni a hierarkiát az egyházi adminisztráció, népnevelés és vagyonkezelésből úgy, hogy abban tisztán a világi elem domináljon.

Ez a törekvés — ha a közjogi alap megtagadásától el is tekinthetnénk — annyiban veszedelmes, mert a gör.-kel. szerb hitközségek, Zombort, Ujvidéket, N.-Kikindát stb. kivéve, általában földműves elemből állanak: intelligenciájuk pap és tanítón s elszórva egy-két iparos és kereskedőn kívül nincs.

Ha tehát a pap és tanítónak megfelelő befolyása nem biztosított, semmi garancia nincs, hogy az önkormányzat akár valláserkölcsei, akár kulturális téren érvényesülhet. — Szóló példa megyénk hitközségeinek mai helyzete, melyek földműves, sokszor sem írni, sem olvasni nem tudó elnök és bizottság vezetése alatt, úgy kulturális, mint vagyoni tekintetben valóságga: a — tönk szélére jutottak.

— A vihar mulóban van, ha kívánja uraságod, az erdő széleig elkisérném.

Igenlőleg válaszolva, kezébe vette fegyverét és vizsgálgatta, hogy meg van-e töltve.

— Minek ez a fegyver? — kérdém.

— Fogadni mernék, hogy ott lent a kuruyli hegyszakadékban lopják a fát.

— Hiszen a vágás zaja nem hallatszik ide.

— Ide nem, — de az udvarba hallatszik.

Elindultunk. Az eső nem esett többé; a terhes felhők a látóhatár körül csoportosultak s meg meg világítva a sűrű villámoktól; fejünk felett halványan derengett a kék ég és a kacér csillagok hivalkodva igyekeztek az esős felhőkön át megmutatni magukat.

Olyan jól esett beidélezni a nedves erdő átható illatát, elmerengve hallgatni a levelekről-levelekre hulló esőcseppek nyugodt zaját! Az erdő rázott fel merengésből.

— Ott vannak! — mondá nyugat felé mutatva, — ott vannak! Látja uram, mind időt választottak.

— Nem hallottam semmit, ha csak a szellő suhogását nem a fák között, és az aláhulló levelek zörejét.

— Majd megmutatom nekik! mondá fenyegetve.

— Hagyjuk itt droski-mat és menjünk együtt.

— Jól van, uram, majd azután visszakisérem.

Birouk, az erdőör, én azalatt a félszer alá huzom a kocsi.

A kis lány végig nézett és inett, hogy kövessem.

Az erdőör lakása egy alacsony, füstös szobából állott fülkével. A falon egy régi, kopott, rongyos kép függött, egy magasabb fajta zsámolyon puska és több ruhadarab hevert. A loutchina lobogó fénye szegényes, homályos fényt árasztott szét a szobában.

A szoba közepén egy póznával meg erősített bölcso volt. A leány eloltotta a lámpát, leült egy zsámolyra, felélesztette a loutchina tüzet és csendesesen ringatni kezdte a bölcso.

Elszorult szívvel néztem ezt a szomorú látványt. A siri csendet csakis az alvó gyermek pihegő, lázas lélekzetvétele szakította meg.

— Egyedül vagy itt? — kérdém a kis leánytól.

— Egyedül, — mondá félénken.

— Leánya vagy az erdőörnek?

— Az vagyok, hebegte.

Az ajtó kinyílt, Birouk jött be. Legelső dolga az volt, hogy gyufát gyujtot, a lámpát meggyujtotta vele és feltette az asztalra.

— Uraságod bizonyára nem szereti a loutchina világát — mondá hátraigazitva haját.

Most figyeltem csak meg jól házigazdám. Nagy termetű ember volt hatalmas vállakkal és mellel. Nagy fekete szakáll és átható tekintete férfias erélyre mutatott. Csipőre tett kezekkel állt meg előttem.

Megköszöntem szivességét és nevét tudakoltam.

— Jománnak hívnak, — mondá — előnevem pedig Birouk.

Emlékeztem rá. Embereim gyakran dicsérték nagy hűségét és erélyét szolgálatában. Kérlelhetetlen üldözője volt a vadászoknak. Résen volt a legátkozottabb időben és ki tudott kerülni minden cselt, melyet ellene vetettek. Mindig ő volt a győztes.

— Ah, — mondám némi gondolkodás után, — te vagy az a Birouk! Sokat hallottam, hogy milyen hűséges és hajthatatlan vagy szolgálatodban.

— Csak kötelességemet teljesítem, — mondá nyersen. Lelkiismeretesen meg kell szolgálnom a kenyeret, melyet uram ad.

— Nincsen feleséged?

— Nincs — mondá eiszomorodva. Meghalt három hónappal ezelőtt.

— Szegény gyermekek!

De az én emberem csakhamar feledte a fájdalmas gondolatokat. Érzéketlen volt a halál iránt és ha a gyász fájt is szívének, a parasztek rendes szokása szerint csakis a segítséget, a munkát fájlalta, melyet a gyász miatt nélkülözni kellett. Eszembe jutott egy író jellemzése a parasztekéről:

— A parasztek sokban hasonlítanak hozzánk; de sokban különböznek is tőlünk. Szívük hasonló értelműkhöz, az elemi oktatásnál többet az sem mutat fel.

Kis idő mulva visszatért és így szólt:

Ezekből míg egyrészt világos, hogy az egybegyűlendő kongresszus nagy fontosságú problema megoldása előtt áll, addig másrészt kétségtelen az is, hogy a mozgalomnak valóságos és kulturális tekinteteken kívül, nagy horderejű politikai jelentősége is van, mely az idő szerint méltán magára vonja az egész ország közfigyelmét.

Jagics és Stojkovic megválasztását a viszonyokat ismerők biztosra veszik. Az érdem a cél elérésében elsősorban a hazafias siklósi gör.-kel. szerb hitközséget illeti, mely intelligenciájánál fogva a multban is előljárt mindig annak az iránynak megjelölése és megvalósításában, mely az egyház érdekeinek minden tekintetben megfelel.

Az ellenzék — mint értesülünk — dr. Raics Lásár mohácsi ügyvéd vezérlete alatt a napokban kezdte meg szervezkedését. Dr. Raics újvidéki egyesült radikális és liberálisokkal áll összeköttetésben. Jelöltet keresnek, hogy Jagicsot megbuktassák. A jelszó, hogy Jagics és Stojkovic a kormány és közegei segélyével akarja magát megválasztatni, amit persze senki sem híz el. A beavatottak az egész ellenmozgalmat csak vak lármának tartják, mely az ismert családi körön kívül alig lesz képes tért hódítani.

Hirek.

Pécs, 1897. június hó 4.

Titkos imádók.

— A „Kornevillei harangok“ előadása alkalmából. —

Az imádók tudvalevőleg egyéniségük szerint különböző osztályokba sorozhatók; ezeket az osztályokat azonban még sem Montegazza, sem más szerelmi psychologus nem körvonalozta, a minék következtében az emberek egyszerűen csak imádnak a nélkül, hogy tudnának arról, hogy voltaképpen az imádóknak melyik klasszisába tartoznak.

Vannak platonikus és vannak reális imádók; a platonikus rajong a szépért távolról, a reális is rajong, de lehetőleg közlel, vannak szegény és gazdag imádók és ez

Elindultunk. Az erdőre elől ment, én nagy nehezen tudtam követni a sok cserje között, a nagy fűben. Néha meg-megállt és így szólt:

— Hallja a fejszecsapásokat? — Semmitsem hallottam.

Beértünk a hegyszakadékokba. Itt gyengült a szél ereje és most már tisztán hallottam, hogy ugyancsak működik a fejsze.

Nagyon nehezen tudtunk tovább haladni, — a felpuffedt moha csak úgy süppedt lábaink alatt, mintha mind megannyi szivacs lett volna.

Egyszerre tompa, hosszas recszenés ütötte meg fületem.

— Végeztek! — mondá Birouk, — ki-döntötték a fát.

A hegyszakadék végénél tisztán hallottuk, hogy kocsira emelik a fát és hogy a kocsit elindult vele. Erre Birouk előrekuszt és a midőn meglátta a nehezen törtető lovat, hangosan elkiáltotta magát:

— Megállj! Egy lépést sem tovább! Majd midőn felismerte gazdáját, — így fakadt ki:

— Ah, te vagy az vén kópé, na megállj, most az egyszer kurokra kerültél!

Neki rohant a vadorsónak és heves dulakodás után leteperte a földre. Ilyen helyzetben találtam őket, mire hozzájuk érkestem.

— Most, hogy megismerkedtünk, kelj fel öregem és menjünk. Ne félj, hogy el

utóbbiak különösen nagy közkedveltségnek örvendenek. Végül vannak nyilvános és titkos imádók. A nyilvános imádók stürű hajlongásaikról és örökös mosolygásaikról uton-utfélen, valamire csak várunk szépei elhaladnak, könnyen felismerhetők, a titkos imádók azonban rejtélyes alakok, a kik inkognitó szerelmesek, csak otthon mernek nagyokat sóhajtani, mikor senki sem látja őket és érzelmeiket csak névtelen levelekben és rendszerint verses vallomásokban merik az imádott „Ó“ nek tudomására hozni.

A titkos imádók légiója nyáron csak ritkán ad életjelt magáról, télen azonban annál imponzánsabban működik és érzelmeivel, valamint szerelmet áradó verseivel leginkább Thalia papnőit ostromolja.

Mert tény az, hogy Thalia papnői legkönnyebben és leghamarább hódítanak . . . de hát van e hódításra alkalmasabb hely a — színpadnál?!

S íme most kivételesen a kora nyár hozta akcióba a titkos imádók özönét.

Szerkesztőségünk szerda reggel óta ke-rek szám tizenkét tucat levelet kapott, melyekben ismeretlen imádók éneklük meg a „Kornevillei harangok“ szereplőit.

Igenis, szereplőit. Mert most kivételesen olyanokat is találtunk a versek között, a mik a — férfiakról szólnak.

Az elsőket azonban adjuk a hölgyek-ről szólónak. Ime egy:

„Oh, te bájos Szerpolett,
Imádlak én szerfelett!
Üde hangod, mosolygásod
Nyugalmamnak mély sirt ásott.

Irgyeltem Selényit,
A ki veled táncolt;
S a lelkemből ma se tudom
Kiűzni a mámort.

Oh istenem, istenem,
Bárha úgy lehetne, —
Hogy te bájos Szerpolette,
Játsznál minden este!“

Egy másik „titkos“ imádó fölöttébb ova-tos, a mennyiben versében imigy titkolozik:

„Nagysád, én tudja, ki vagyok?
Nem is tudja meg sohasem!

ne téveszd az utat, gallérodát erősen fogom tartani.

— Csak a fejszét vidd el, engem bo-csáss szabadon.

— Azt is, meg téged is — meg lova-dat is, mondá felvéve a fejszét és a gyep-lővel megindítva a lovat. Előre!

Nagy ügygyel-bajjal, nem minden el-lentállás nélkül, megérkeztünk az erdő-ör kunyhóig.

A vadorzó mozdulatlanul állt a szeglet-ben. Gémberedett ráncos arcán vad szenvedély ült, szemei tűzben égtek, lángoltak, szikráztak. Birouk az asztal mellett ült és fejét könyökére hajtotta. A siri csendet az alvó gyermekek lélegzetvétele és egy tücsök ciripelése szakította meg időnkint.

— Joma Birouk! — szólalt meg a paraszt, hallod e Joma?

— Mi kell?

— Eressz szabadon.

Az erdőre nem felelt semmit.

— Könyörgöm neked . . . eressz sza-badon . . . hiszen láthatod, hogy lopni az éhség . . .

— Jól ismerlek! — mondá szárazon az ör. A ti éltetek lopásból áll, — lopni, mindig csak lopni!

— Eressz szabadon! Hiszen tudod, hogy az uraság rontott meg beuntunket!

— Es még nem ok a lopásra.

— De hiszen én nem lopok. Én csak azt viszem el, a mi engem jog szerint megillet.

Nagysád, én titkon epedek
S önért bánt engem szerelem

Nagysád, négy hatost áldostam,
Hogy önt tegnap megláthassam
S mig ön játszott a színpadon —
Én láttam őrső angyalom!“

Egy harmadik így fejezi ki lelkesé-sét:

„A ki olyan bájos és szép
Minőnek láttam Germénjét,
Mehódítana az bárkit,
Nemcsak a jó Henri márkit.

Oh zseniális Planquette
Szép alakod Szerpolette;
Hanem Germaine csupa bája',
Kivált ha Ő, a ki játsza!“

Igy zengenek a titkos imádók. Versben a hölgyekhez, prózában a férfiakhoz. A pró-zákat azonban nem közöljük, mert azok mind valamely ismert szerelmi levelező-ből vannak egyszerűen — tele ortografiai hibákkal — lemásolva. Mig a fentebbi versekben tehet-séges fűzfa poéták nyilatkoznak meg.

A tizenkét tucat vers közül még egy-nek engedjük meglátni a napvilágot. Ime:

Az eget felhő takarja,
Oh kornevillei lányok kara!
Hogy titeket szemem látott,
Most csodálom a világot!

Ennyi szépség egy csoportba',
Elbájolón mosolyogva;
Ennyi édes, éneklő ajk,
Ennyi kedves megnyerő hang!

Kinek jó . . . feleség kéne,
Itt választhat, s ugyan mért ne?!
Mert ha elviszi őket más —
Árva lesz a szegény flótás!

Hogy kik a titkos imádók, azt nem tud-juk. De bizonyára ők voltak a két előadá-son a leglelkesebb tapsonek és a legjobb „hogyvoltozók.“

S ezért meg lehet nekik bocsájtani, — hogy ilyen versekben fejezték ki — imádói érzelmeiket!

— Téged jog szerint illet? Hát ezt hogy értsem?

— Látod, Joma, valamikor én is voltam fiatal. Délceg, deli ifju, kire szívesen néztek a lányok. De én a legszívesebben viszonoz-tam a szép Marinka tüzes tekintetét. Szeret-tük egymást és már jegyben is jártunk. Kevéssel esküvőnk előtt egyik vasárnapi mulatozásunkat megtekintette az uraság is. Oh legyen átkozott az a nap! A szép Marinka eltűnt nyomtalanul néhány napra rá. Egyedül maradtam, szomorúan egyedül, úgy fájt a szívem, hogy majd megrepedt utána. Még az ital sem ízlett, pedig egyre ittam nagy bánatomban. Többé egy leányra sem néztem és sohasem házasodtam meg.

— Ne hazudj, hiszen van feleséged!

— Nincs Joma, hitemre mondom, nincs. Ti azt csak úgy tartjátok . . . Husz év előtt, egy ilyen zivataros sötét éjjelen, kopogtak ablakomon. Mit gondolsz, ki volt az?

— Mit tudom én, hogy ki kopogtatott ablakodon?

— Marinka volt, a szép Marinka, ron-gyosan, betegen. Egyre sirt és kért, hogy bocsássam be. Megsajnáltam szegényt és men-helyet adtam neki. Azóta nálam van, ti azt hiszitek, hogy a feleségem, pedig az uraság elcsapott szeretője. Mindent elkövettem, fűhöz, fához jártam, sirtam, könyörgtem, hogy egy kis segélyt, egy kis évidíjat szereznek szá-mára, melylyel öregségében és betegségében eltarthassam, én, ki nagy bánatomban egé-szen elszoktam a delogtól. Nem kaptam sem-

Napirend 1897. június 5-én.

Naptár: szombat, jun. 5. — Róm. kath.: Bonifac. — Prot.: Bonifac. — Görög-kelet.: (máj. 24.) Simon. — Zsidó: Szabat Bamid. — Nap két 3 óra 49 perckor; nyugszik 7 óra 35 perckor. — Hold két reggel 8 óra 11 perckor; nyugszik éjjel 11 óra 5 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnemesség 745. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint enyhe idő, délen csapadék, később hűvösebb várható.

Katonai utóállás a Scholtz-sörházban reggel 8 órakor.

— **(Baranyai tanítók Budapesten.)** A fővárosban rendezett iparostanonc iskolai rajztanítói szaktanfolyamba a vallás és közoktatásügyi miniszter Germán István, Skolnik Géza pécsi, Boda Károly mohácsi, Mácsai Antal siklósi, Amberger Mihály németbolyi ipariskolai tanítókat berendelte. A tanfolyam f. hó 14-én veszi kezdetét és szeptember 14-én ér véget, a mely időre a tanfolyamban résztvevők fejé-
kint 200—200 frt állami segélyben részesülnek.

— **(Szöllő zöldajtási tanfolyam.)** Pécs szab. kir. város amerikai szőlőtelepén (a szigeti külvárosi temető mellett) folyó hó 10-én (kedvezőtlen idő esetén utána következő nap) a városi vincellér iskola igazgatójának vezetése alatt szőlőzöldajtási tanfolyam fog tartatni, melyre az érdekelt köröket és nagyközönséget a vincellér iskola igazgatója azon kérelemmel hívja meg, hogy a tanfolyamra egy jó éles oltó, vagy más alakú de élesre köszörült zsebkést feltétlenül hozni sziveskedjenek. A tanfolyam reggel 9 órakor kezdődik s folytatásként d. u. 4 órakor a permetező folyadékok helyes készítését, s ha addig birtokába juthat az iskola, a legújabb fajta önműködő (Lasmolles et Frechon-féle) peronospora permetezőt is bemutatják.

— **(Pályázat.)** A kaposvári törvényeséknél jegyzői állás van üresedésben. Pá-

mit, kinevettek és kidobtak. Oh Joma, ekkor bosszút esküdtem. Ha megrontottak bennünket, én is megrontom őket. Ha nem adnak semmit, veszek magamtól, hiszen jogom van hozzá. Csekély kárpótlás az a nagy áldozatért, két élet megrontásáért. Harminc év óta falópó vagyok, abból tartom őt és magamat. Hiszem, hogy nem büntet meg az isten, mert csak azt veszem el, a mi engem jog szerint illet!

Az erdőőr mereven végignézte a szerencsétlen öreget.

— Hát ezért vagy olyan megátalkodott falópó?

— Ezért.

— És ha valaki kieszközölné annak a személynek az évi díjat, nem lopnál többé.

— Nem.

— Jól van, eleresztelek. Ott van a lovad, kocsid, fejszéd. Vidd magaddal, menj. Vidd el a fát is. De ez legyen az utolsó. Majd szót teszek érted és hiszem, hogy megkapjátok az évi díjat.

Az öreg odarohant hozzá, letérdelt előtte és sirva csókolgatta kezét.

— Ez az utolsó, az utolsó! — rebesgette.

— Amen! — mondá az erdőőr keneteljesen, kezét fejére téve,

— Na Birouk! — mondám kilépve a fülkéből, a honnan e jelenetet — nyugodtan végig néstem, most derék dolgot csináltál. Ez méltó lenne egy paphoz is!

— Én csak a gazdám fát őrzöm.

lyázatok két hét alatt adandók be a törvényesék elnökéhez.

— **(Letört bimbó.)** Fáy Elemér, Fáy Béla és neje szül. Hermesz Etelka nyolc hónapos gyermekük, tegnap délután meghalt. A kis halott temetése holnap (szombaton) délután 3 órakor lesz a János-utca 17. számú házból a budaikülvárosi temetőben.

— **(Halálozás.)** Ponaucr Kálmán, szigorló jogász, életének 26-ik évében hosszas szenvedés után Lakócsán elhunyt.

— **(Egyházmegyei hírek.)** Aschenbrenner Gyula segédlelkész Nádasdra, Horváth Béla Dolnji Miholjácra, Kuhl József Szebénybe és Dréher Arnold Olaszra küldettek ki segédlelkései minőségben. Német Pál Szebényből Szabolcsra, Káin Ábel segédlelkész pedig Szabolcsról Abaligetre helyezték át.

— **(Kinevezések.)** Ujváry Géza, végzett joghallgatót a főispán megyei közigazgatási gyakornokul kinevezte. — Polgár Alajos, szegvárdi polgári fiúiskolai tanár, a szegvárdi főgimnáziumhoz helyettes tanárrá kineveztetett.

— **(A mai felhőszakadás.)** A tegnap délutáni felhőszakadást ma délelőtt követte egy második. Míg a tegnapi inkább városunk külterületén volt nagy és okozott pusztításokat — a mint ezt tegnap este megjelent számunkban meg is irtuk — addig a ma délelőtti felhőszakadás egész elementáris erővel vonult át az egész város felett. Ugy féltíz óra tájban kezdett hatalmas erővel kitérni a vihar s zuhogott az eső, a hogy csak birt, s pillanatról-pillanatra dörgött és vilámlott. Átlag rövid, csak egy félóráig tartott a felhőszakadás, de ez elég volt arra, hogy az utcák ismét tele legyenek vízzel és míg a külső utcákban járni sem lehetett a zuhogva rohanó vizár miatt, addig a belváros, különösen a Széchenyi-tér és a piac képe valóságos rombolás nyomait mutatta. A plébánia-utcáról és a Szepessy-utcáról az egész utca szélességében törtetett le a piszkossárga zuhogó vizár s közre fogva a belvárosi templomot, elöntötte az egész utat és úgy rohant neki a piacnak. Persze a piaci nép egy pillanat alatt szétrebbent s a kapuk aljába huzódott be a szakadó eső elől. A piactér aszfaltját astán telerakta az ár felszakgatott kövekkel s zuhogott tovább le az irgalmasok utcájára, melyet egész szélességében szintén ellepett. Az országut és a siklósi utca torkolatánál a famózus sorsu aszfalt burkolatot szépen kivájta megint és a maga csinálta, — csatornán oszolt két felé a siklósi utcán, itt is ellepve az egész utcát s tele hordva kövekkel. Mikor úgy félóra múlva elállt az eső, az utcák két részére a járdára szorult nép átszállása végett kitolták a városháza udvaráról a nagy fekete mozgóhidat, melyen vagy jó negyedóráig meg nem szűnt a tolongó nép átkelése. Ekkor pár percre megint megeredt a szakadó eső, nagy riadalmat okozva a járókelő nép között és csak növelve az elöntött utcák vizét.

Közben jöttek jelenteni, hogy a szigeti külváros alacsony fekvésű utcái megint vízben állnak s a kaszárnya utca 20. sz. házában a lakószobába is behatolt a víz. Reeh György rendőrkapitány, egy csomó tüzoltóval, kik szivattyukat vittek magukkal, nyomban kikocsizott a helyszínére, hogy az elöntötteknek segínyt nyújtson.

A mai felhőszakadás a budai külvárosban is hatalmas mérveket öltött. A Tettyevize szintén megáradt s nem lehetett a külvárosi utcákon száraz lábbal járni. A rohanó vizár az alsóhavi utcán összerombolt egy építkezési állványt is és elvitte a nagy szál

fákat és deszkákat egész darab uton magával. Ugyanis Buregh Pálné, Kossuth-Lajos-utcai lakosnőnek az alsóhavi utcára néző háztelkén házépítés folyik, melyhez hatalmas állványokat állítottak fel. A rohanó vizár ezeket az állványokat teljesen szétrombolta s még szerencse, hogy emberéletet nem követelt áldozatul.

A rohanó vizár, mely a budaiváros alatt a vasuti töltésnél, a temető mellett összegyűlt, úgy megnőtt és oly erővel rohant tova, hogy a vasuti hid alatt nem férvén el, felhatolt a töltésre s éppen ott ért egy személyvonatot. A vonatot meg kellett állítani, míg a vizár a töltésen áthaladt s az csak hosszas késés után folytathatta, a nyílt pályán való veszteglés miatt, tovább az utját. A víz az alsó temetőbe is behatolt s még a sírboltokat is elöntötte s néhol még hullákat is vetett felszínre a vízben álló sírokból. Rendőrségünk azonban rögtön intézkedett, hogy a temetőbe munkások menjenek ki, a viznek lefolyást csináljanak és a megrongált sírokat és kriptákat a víztől megszabadítsák, a mi lehető gyorsan meg is történt.

Az eső aztán ebéd előtt is megeredt még; két óra tájban pedig újból hatalmasan zuhogott a zápor, mely Siklós felől jött terhes felhőkből keletkezett. A víztől elöntött utcákról csak délután folyt le teljesen a víz, a Kaszárnya-utcában pedig vagy öt ház pincéje és udvarra tele van most is vízzel. A kaszárnya utca 20. sz. régi házacska a víz annyira alámosta, hogy falai ma délen szép lassan be is dőltek. Az óvintézkedéseket mindenütt megtették a vízben álló házakban s így szerencsétlenségből tartani nem lehet. A zivatar alkalmából a villám az izr. templom mellett és Zsolnay gyárnál is leütött, de áldozatot — szerencsére — sehol sem követelt magának.

— **(Eltűnt vádolt.)** Dominik János, nagyatádi napszámos ember, úgy akart magán segíteni, hogy egy kedvező alkalommal meglopta a munkaadóját. Mikor a lopást észrevették, konokul tagadott mindent, de a vizsgálatot mégis megindították ellene. Ennek a végét azonban nem várta be a vádolt s egy szép napon szó nélkül eltűnt lakóhelyéről. Még eddig nem is találtak rá s most keresik, hogy átadhassák a bíróságnak.

— **(Holttest az árokban.)** Harkányban, a fürdő-árokban egy női holttestet találtak. Körülbelül 26—28 éves nő hullája, melyen külérőszak nyomai nem láthatók s a legnagyobb valószínűség szerint, öngyilkosság okozta, hogy az árokba került, melynek vizében megfulladt. A hullán bácskai magyar divatu ruha volt, így hát nem Harkány vidékére való. A holttestet lefényképezette a szolgabíróság s csak azután temették el.

— **(A megréfált kiosk.)** Valami fogékony lelkű egyéniség ma reggelre ugyan csak megréfálta a szegény sétatéri kioszkot, melynek tengeri kigyóvá vált ügyét a tegnapi közgyűlés intézte el úgy a hogy. Ugyanis reggel a sétatéren járókelők arra a felfedezésre jutottak, hogy a kioszk feljáró lépcsőzete mellett álló oszlopok fejbunkóinak az éjjel lábuk keletkezett és meguntán árva életüket, szépen leszálltak az oszlopokról és sorban letelepedtek a pázsit szélére, a harmatos, zöld fűbe. Ott élvezték a fű bogarainak társaságát mindaddig, míg a bunkók ki, jobban mondva lerándulásáról nem értesült a rendőrség és meg nem rendszabályozta a rakoncátlan bunkókat, újra felrakatván őket a feljáró lépcsőzet oszlopainak tetejére. Persze,

keresik a józü tréfa elkövetőjét, de hát ki tudja, megfogható emberi testtel bír-e az? Nem-e csak valami szellem volt, egy nagy szellem, a kinek egyetlen „legyen“ szavára vagy hatezer forintocskából előállott a sétatéri kioszk s aki ismét egyetlen „nem“ szavával két évig tétlenségre kárhoztatta a drága épületet?! Vigyázzunk, mert még ez a szellem egy szép reggelre széthordja az egész kioszkot, hogy belőle kő kövön nem marad!

— **(Öngyilkosság az utsalén.)** Ma reggel 6 óra tájban jelentették a rendőrségnél, hogy a mézskemencékhez vezető Rigoder-uton egy fiatalember fekszik holtan. Tolnai Lajos dr. városi tisztiorvos és Trixler Aladár ügyeletes rendőrbiztos azonnal kimentek a helyszínre és ott találták a holttestet. Az ut partjára dülve feküdt a hulla, jobb halántékával a földre fordulva. A jobb halántékán egy pörköltszélű lösebtátongott, mely maga is mutatta, hogy a halált okozó lövés közvetlen közelből történt s így öngyilkosság esete forog fenn. De a holttest mellett ott feküdt a revolver is, melyből egy golyó hiányzott. Tolnai Lajos dr. konstataálta, hogy a halál már órákkal előbb beállott s az öngyilkos még az éjjel 11 óra tájban löhette magát agyon. A holttest zsebeit megnésvén, azokban egy nyílt levelet és két lepecsételt levelet találtak, az egyik „Szüleimnek“, a másik „Bátyámnak“ címet viselt. A nyílt levélen pedig a következő irás volt:

„Nevem Kőnigstein Dezső. Agyon-

lőttem magam június 3 án éjjel 11 órakor. Kérem leveleimet a címzetteknek átadni; egyúttal megtiltom még a hatóságnak is, hogy leveleimet felbontsa. Ez utolsó kérésemet elintézni kérem.“

A hullát ekkor kocsira tették és kiszállították az izraelita temető halottas házába s értesítették az öngyilkos ifju családját. Nővére mindjárt meg is jelent a rendőrségen, míg szülei a hullaházba siettek ki, hogy szerencsétlen véget ért fiukat megnézzék. A nyílt levél irását fivére irásának ismerte el az öngyilkos nővére s a két lezárt levelet bátyja és szülei vették át.

Az öngyilkos Kőnigstein Dezső, izr. vallású 17 éves volt. A reáliskola ötödik osztályába járt, de évközben kilépett az intézetből, mert nem volt kedve tanulni. Ez óta otthon volt szüleinél s nem akart semmi foglalkozás után nézni s e miatt nem egyszer keserítette el szülei és testvérei szívét. Ugy látszik, maga sem bizott magában s ez érlelte meg a végzetes szándékot benne, hogy öngyilkossá lesz. Tegnap délután azzal távozott el hazulról, hogy ismerősei körében tölti az estét s övéi nem is aggódtak miatta. Ő azonban a helyett, hogy társaságot keresett volna, kiment a szabadba, a hol maga volt és ott megírta leveleit. A revolvért is bizonyára ekkor vette magának s így várta be az éjszakát, mikor kint a Rigoder uton a partra ledőlt és így fekvő helyzetben agyonlőtte magát, halántékához szorítva a revolver hideg csövét. És a golyó kioltotta az életét,

melytől önkézével szabadította meg magát. Az öngyilkos ifju temetése holnap lesz.

— **(Meggzőköttenyasszony.)** Tengertni levelezőnk írja, hogy a szomszédos Monyorósd községben nagy feltűnést keltett egy szép, fiatal leánynak eltűnése, aki éppen az esküvője előtti napon tűnt el szülei házából s azóta nyoma vessett. Hatt a József ottani földműves ugyanis nőül akarta venni Dicsőkedő Gábor kovácsmesternek Teréz nevű, 21 éves leányát. Mult hó 31-re volt kitűzve az esküvőjük s előtte vasárnap a leány 45 frtot magához vett azzal, hogy bemegy Vaiszlóra vásárolni s azóta vissza sem tért. Az eltűnt leány életvidor, igen csinos és jókedvű volt s nem tartanak tőle, hogy talán öngyilkos lett volna, hanem azt hiszik, hogy nem mert belevágni a házasságba s az elől szökött meg, legnagyobb valószínűség szerint, Budapestre. — Most keresik.

— **(Zengerájok.)** Tavaly történt, hogy a belügyminiszter segélyével kützték Debrecenből, Miskolcraól és sok más helyről a zengerájokat. A fővárosban pedig most valóssággal tombol a közönség és a sajtó a német színészet ellen, tegnap az országos színészegyesület kikelt szintén ez ellen és a német orfeumok grasszálása ellen, és ime, lássa Pécsváros művelt közönsége, a mi rendőrségünk minderről tudomást sem vesz: az ő zengerája már bevonult Pécsre és tegnap óta holmi „artistische elite Gesellschaft“ címén jódlíroz az ősi Nádorban, elriogatva onnét a csöndesvért

oly nehezen eldönthető kérdések voltak ezek, hogy azok sem fognak valami nagyon csodálkozni, kik magukat a mai kor jelesebb jogászainak szeretik tartani és tartatni mások által, ha eláruljuk, mikép Zsuzsánna már csaknem egy egész év óta szivta a börtön penészes levegőjét — mint azt a novellairók mondanák; de én arra javítom ki ezt a poétai szabadsággal mondott kedvelt frázist, hogy Zsuzsánna leányasszony már innen-onnan egy éve „vendége“ az emberséges bégnek.

Hát igen. Egy év hosszú idő. A szép bűnösnek a vétkére — ha csakugyan volt vétke — lassan megfeledkezett mindenki. A várban pedig annyira megszokták a bájos rabnót, hogy utóbb senki előtt se jött fogolyszámba. Bizony mondom, a pogány török később elfeledte Zsuzsánna börtönajtáját bezáratni és így aztán egy szép napon megtörtént, hogy a mohácsi bíró alabárdosai odatámasztották félelmes öldöklőfegyverüket a falhoz, jó maguk pedig kiszöktek a várból, mivelhogy megunták az „üres“ börtönt strázsálni.

Fátimének, a bég kegyencnőjének, tündérújjai ki tudták Zsuzsánna tömlőcének ajtaját úgy nyitni, hogy azt többé (azaz hogy: csaknem többé) nem is volt szabad rázárni a „tiszteletbeli“ fogolyra. A pogány leány emberszeretete, éles látása, furfangos asszonyi esze rövid idő alatt le tudta gombolyítani a gyujtogató Ahmed urfi kriminális ügyének összekuszált szálait. Mig hivatalosan nyugodott a vizsgálat a mondott nagyfontosságú elvek s okok miatt, addig Mohács urának urnője kéz alatt mindent tisztába hozott. Bármikor átszolgáltathatja a „vizsgálati anyag“-ot a törvény által „illetékes“ hatalommal ellátott bíró ur (most még a bizonytalanság

keresztény csapatok váratlan támadásaitól mégis megóvta az a hódító szultánok katonáit.

Zsuzsánna — mint uri hölgyet — az udvarias bég nem záratta a földalatti kazamatába, oda Ahmed vitét dugatta le. A tisztartó leányát csak a felsőtét földszinti börtönök egyikébe záratta Ibrahim, addig is, míg a magyarok bírása veszi majd kezébe a vádlott leányzó szomorú ügyét. Oh, nagyon udvariasak voltak ez időtájban már a török császár s felsége által ide küldött kádik a keresztény bűnösökkel szemben. Valódi glasszékeztys diplomaták voltak, a legrigorozusabban megtartották a ius internationale szabályait a Krisztust hívők iránt, ha mindjárt az összes keresztény eklésziák ki is tagadtak egyiket másikat földi és tulvilági keblökből. (Hej, ha ilyen jogtisztelő lett volna a német! ha Karaffa, Ampringen, Bástia stb. napja nem festette volna oly szörnyű vérpirosra Magyarország borús egét. No, de ez csak kitérés. Ez is, az is elmúlt, kár erre a dolgra most, annyi sok sok idő után még szót is vesztegetni.)

Ibrahim bég, a ki a mohácsi kádi (török bíró) is volt, a delikvensék elfogatása után nyomban összekötetésbe tette magát — mint mondani szokás — a keresztény igazságszolgáltatás organumaival, mivelhogy az egyik vádlott keresztény hiten levő. Hát bizony ebben az esetben az a komikus dolog történt, hogy Berényi Zsuzsánna kriminális ügyében hivatalosan értesíteni kellett Berényi Gáspár uramat, a leányzó édes apját. Neki kellett hamarjában édes szülötte leányára vonatkozólag megerősíteni a törökök által teljesített elfogatást. Berényi Gáspár uram volt ugyanis Mohácson a földesur

törzsvendégeket, javítva a pécsi szellemet, erkölcsöket, rendőri asszisztencia mellett. A Micik, Izák, Jettik, Flórák előszállottak és szórakoztatják az ifjúságot és vén gyerekeket és kezdetét veszi a nyári művelészet. Ez a pécsi nyári művelészet pedig nem más, mint hogy ami alja van a monarchia két fővárosában működő korcsmai művelészetnek, abból vagy egy waggonra valót leszállít egy impresszárió Pécsre és a rendőrség engedélyt ad ennek a tombolásra ma a Nádorban, holnap az Európában. Hiába, csak nem vezett ki a jó izlés a pécsieknél és ennek a jó izlésnek kiváló gondozója a mi kedves — rendőrségünk!

— (Az első magyar bajai tambura és ének-társulat), külföldi körutjokra indulása előtt, a Központi kávéházban holnap szombaton, pünkösd vasárnap és hétfőn előadást tart. Szabad bemenet. Kezdeté este 8 órákor.

— (Jegyek a tornaversenyre.) A Pécsert tartandó kerületi ifjúsági tornaversenyre szóló beléptijegyek, páholyjegyek és ülőhelyekre szóló, úgy állóhelyre érvényes jegyek kaphatók Fürst Lipót kerekpárraktárában a Széchenyi-téren. — A rendező-bizottság e körülményre azért hívja fel a közönség figyelmét, mivel már a jegyekre igen sok előjegyzés történt s így az érdeklődőknek most már tanácsos sürgősen intézkedni jegyek iránt, mert előreláthatólag a verseny napjára minden jegyet elkapkodnak.

— (Hitközségi élet.) A barcsi izr. hitközség folyó hó 17 én délután 2 órákor az iskola épületében rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat a következő: 1. A mó-

dosított alapszabályok előterjesztése. 2. A választmány templomépítésre tett tervezetének tárgyalása és ezzel kapcsolatban a templom építési bizottság választása. 3. Két számvizsgáló választása.

— (Juniális.) A barcsi és barcstelepi ifjúság folyó hó 7 én Horváth István vendéglős kerthelyiségében zártkörű juniálist rendez. Belépti díj: Személyenkint 40 kr. Családjegy 30 kr. Kezdeté délután 3 órákor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság június 13 án fog megtartatni. Jó ételek és italokról, valamint zenéről gondoskodva leend. Rendezők: Csikesz József, Grünhut Simon Haás Sándor, Hack Andor, Hanzevacky Rezső, Krausz Samu, Láminger Jenő, Prunauer Vince, Schuman József, Wang Győző.

Országgyűlés.

A képviselőház tülése június hó 4-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ülés elején Lukács László pénzügyminiszter két törvényjavaslatot nyújtott be a cukorpraemiumról és a szesz adóról szóló törvények hatályának egy évre leendő meghosszabbításáról. Általában ezt a két javaslatot tartják a kiegyezési provizorium első felekének.

Következett a napirend: a bűnvádi eljárást életbeléptető javaslatnak általános tárgyalása.

Nagy Sándor vette védelmébe a 16. §-t, mely szerint a közérdekű sértések az esküdtsekhez, a magánbecsület elleni vétések a szakbíróshoz fognak utaltatni.

Makkfalva Géza azzal kezdi na

gyobb beszédét, hogy a sajtó egyes kinövésieit ne sujtsuk az egész sajtót. Erősen köledünk a rendőrállamhoz. Pedig az esküdtsek hatáskörét nem korlátozni, hanem kiterjeszteni kellene. A választói jog elleni büncselekményekre csak a szabad sajtó képes reá mutatni, csak a szabad sajtó tisztítja meg a társadalmat a fekélyektől és döntögeti le a bálványokat. A javaslatot még általánosságban sem fogadja el.

Plósz Sándor, igazságügyi államtitkár, szintén védelmére kél a javaslatnak. Az 1848-iki törvényhozás vezéreszméje volt a sajtószabadság, de csupán a közhatalom gyakorlásának ellenőrzésére, nem pedig a magánbecsület megtámadására. Ezért kellett azt így kiépíteni. A javaslatot különben elfogadja. (Derűtlenség.)

Apponyi Albert gróf mondatról mondatra cáfolja s végül egészen szétmorzsolja Plósz okoskodásait, a kinek egyetlen érdeme tulságos merészsége. Midőn a 48-iki törvényhozókról azt állítja, hogy nem tudták kifejezni, amire céloztak, ehhez már mégis csak nagy merészség kell. — Bizzunk meg a 48-iki törvényhozásban, ne korlátozzuk a sajtó szabad bírálatát, hadd vonhasson felelősségre mindenkit. Mert szabadság nincs felelősség nélkül és viszont, felelősség szabadság nélkül. Azért, a miért napjainkban, közéletünk süllyedésében, minden intézményeinket meghamisítottuk, ne vessük márványba, bronzba romlott közszellemünket, ne csináljunk egy korszakalkotó, egy romlott időszakot jelentő 1897-iki törvényhozást, maradjunk meg az 1848-ikinnál. (Viharos éljenzés; lelkesedett hangulat az ellenzék padsoraiban.)

Utána Pulszky Ágoston beszélt, persze unalmassága Apponyi remek beszéde után még jobban kitűnt, mint máskor. Cáfolgatni próbált, de hiába, nem sikerült neki.

teljhatalmu képviselője és egyszermind nemes Baranya vármegye főlelkűdött tituláris asszeszora, nemkülönben a mohácsi kevésszámú nemesek bírása, vagyis Mohács városában az egyedüli magasabb kvalifikációju törvényes ur. A büntényről hivatalosan értesítették Mohács jobbágyközönség bíráját, jó Borbás György urat is; de a mohácsi bírónak akkor sem vala sok hatalma és még kevesebb beleszólása a dolgok folyásába; így hát nem is cselekedett mást Mohács „érdemes“ bírása, mint elküldte két-két, vagyis szám szerint négy „látót“ (mint a hogy akkoron „is“ nevezték Mohácson a rendnek őreit) a faluháza padlásáról nagy nehezen előkerült alabárdokkal felfegyverezve, hogy állnának őrt az árestom ajtaja előtt keményen, miképen azt már megszokták vala minden Nagy-Pénteken a Krisztus koporsója előtt. De meg aztán tudta Borbás György bíró uram mit csinál: keresztény árestánszt csak keresztény hatalom őriztethet (értsd: tarthat fogva) jogosan. Az is lehet különben, hogy jó, egészséges parasztfiúkból is tette ezt az intézkedést: az ő alabárdosai nem engedik ugyan megszökni Zsuzsanna leányasszonyt a tömlőcből, de azt sem engedik, hogy valami baja essék a szép virágszálnak a között a sok hitetlen, szoknya után futó török katonák között.

Elég az hozzá, hogy Ibrahim bég elismerte a keresztény hatalom beavatkozását látóástól, alabárdostól együtt; Berényi Gáspár tisztartó és asszeszor ur pedig főleg megörült a mohácsi bíró találékony fellépésének, mert ő neki magának ebben az időben nem volt egy nélkülözhető bérese sem, a kit megtehetett volna „fegyveres csatlós“ nak.

Zsuzsanna leányasszonynak — eltekintve magától a szabadság elvesztésének kínzó állapotától — meglehetősen jól folytak napjai. Börtönének ablakába virágot varázsolt valamely „barbár“ kéz, a tömlőajtó rostélylyal szigorított nyílásához közel pedig sárgarigó és pinytőke zenélt, hozzá be a bibliát adták és egy históriás könyvet, hogy lelkét vallásos olvasmányokkal „javítsa“ s másrészt hogy a históriák segítségével békességes türesét el ne veszítse s a kétségbeesés ördögének karrait keblében ne érezze annyira, a szörnyű megpróbáltatások e nehéz napjaiban. (Sok modern „kádi“ nem lenne méltó Ibrahim saruinak szíját megoldani.) A börtön levegőjében sápadozó szép leánynak bőséges alkalma volt gyakorolni magát a békességes türes erényében.

Akkor is szörnyű egy dolog volt a kompetencia kérdése az igazságszolgáltatásban. Ki ítéljen a bűnös leány fölött? ez volt a kérdés. A büncselekmények egész hosszú sorát török ember követte el, ámde ez az istelen lator azt erősíti, hogy minden gonoszságra a keresztény leányzó bujtotta fel. Külön-külön mondjanak-e ítéletet török és keresztény fölött, vagy valamely „vegyes bíróság“ üljön törvényt a két gonosztévő fölött egyszerre? van-e soha meg nem támadott, kihirdetett és milyen nemessége Berényi Zsuzsannának? Ez esetben kinek van vérbírósági joga, a pécsi püspöknek e, vagy nemes nemzetes „Comitatus Baranyensis“ kriminális törvénytörőnek? De egyáltalán érvényben maradt-e a jus gladii a püspökség kiváltságai között: avagyis, ha úgy kerül-fordul a dolog, leütetheti-e a nevesett főpap bírása Zsuzsanna gyönyörűséges szép fejét? Mind oly fontos és ebben a zavaros világban

TÁVIRATOK.

— **A Kossuth-pártkörből.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Kossuth-párt tegnap este értekezletet tartott, melyen Gyóry Eleket tegnapi beszédeért ovációban részesítették; Meszlény Lajos indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak neki és elhatározták, hogy erélyel folytatják az obstrukciót.

— **Béketárgyalások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Konstantinápolyban a nagykövetek a török külügyminiszterrel tegnap megkezdtek a béketárgyalásokat és meghosszabbították a békekötésig a ma lejárt fegyverszünetet.

A krétai kérdést külön tárgyalják. Törökország a második mozgósításában 60.000 katonát helyezett el a határszélen.

— **Zsaroló szerelmesek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A bécsi rendőrség letartóztatta a 25 éves Schrödinger Johannát és kedvesét, a 23 éves Grünberger Ernőt. A leány pár év előtt viszonyt folytatott egy budapesti gyárossal és midőn ez más leányt vett feleségül, éveken át zsarolta fenyegető levelekkel. Végre, hogy többet kicsikarhassanak, a gyáros feleségének irtak. Ekkor a gyáros följelentette a zsaroló szerelmes párt, a kiket elfogtak.

— **Életunt milliomos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Triesztben Hagikoszta György, milliomos kereskedő, agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka, hogy megunta millióit.

— **Szerencsétlenség egy hadihajón.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A lisszaboni kikötőben az angol királynő jubileumára menő „Wien“ nevű páncélos toronyhajón az üdvölvések alkalmával egy ágyú záró készüléke kiugrott helyéből s több matróz megsebesült.

— **Tanár és pap.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Filárszky egyetemi helyettes tanár, akit Lepsényi a képviselőház szerdai ülésében interpelláció alakjában megvádolt, ma nyilatkozik a lapokban s mindent rágalomnak mond. Lepsényitől, mint paptól, elégtételt nem vehetvén, beperelte.

— **Kirabolt postahivatal.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Budapest melletti szentlőrinci postahivatalt az éjjel kirabolták s nagy mennyiségű hivatalos pénzt elvittek.

— **Gyilkosság.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Gellérthegy egyik odujában egy meggyilkolt uri ember holttestét találták. Feje a felismerhetetlenségig szétzúzva volt.

Nyilt-tér.*)

Mind azok, kik felejthetetlen nőm temetése alkalmával megjelenésük által fájdalomukat enyhítették, fogadják a gyászoló család köszönetét.

Mazaly József.

Elismerés.

Ma küldtem négy rekesz üres palackot, kérem helyette ujabban négy rekeszt töltve küldeni, de mielőbb, mert készletem kifogyott, s nem tudok Ágnes-víz nélkül lenni.

Az Ágnes-víz használata óta örömmel konstatalom, hogy egészségem, mely vesebajból kifolyólag sokat szenvedett, oly örvedetes javulásnak indult, hogy nem mulaszt-hatom el ezen kiváló gyógyeredmény felett érzett elismerésemnek kifejezést adni. Az Ágnes forrást, mely egészségemnek épségben tartására ma már nélkülözhetlenné vált, mint kiváló gyógyerejű asványvizet és kellemes üdítő italt, minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom.

Valkány, 1895. okt. 10.

Kovacevits Miklós,
k. jegyző.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari

férfi- és gyermek-ruha gyári raktár

PÉCSETT, Király-utca,
Bazár-épület.

Jó
minőség,
elegáns
szabás.
Kivánatra
mérték után
is.

O
L
C
S

Szabott
árak!
Minden
darabon
az ár
felüntetve.

O L C S Ó Á R A K

Nyári
öltönyök,
felöltők,
Havelokok

A
R
A
K

Nagy választék
kész férfi- és
gyermek
ruhákban.
Minden ter-
methez hozzá
igazítottak.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel ki-
adóhivatalunkban.

A legfinomabb
Harczi Kanárimadarakat

a legszebb énekváltozatokkal szállít után-
vétellel 8, 10, 12, 15 és 20 márkáért. Próba-
idő nyolcz nap. Prospectus, kezelési utasítás
ingyen. W. Heering St. Andreasberg 427.
(Hanover tartomány.)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, Alkotmány-utca 31. sz.

Kizárólagos magyarországi
képviselése
az eredeti

Vermorel-féle

„ECLAIR”

francia gyártmányu

peronospora

permetezőknék.

Ar darabonként 21 forint csomagolással.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése czéljából — kér-
jük különösen az „ECLAIR“ permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

Hosszu évek tapasztalata után bebizonyult, hogy e permetezőgép határozottan a legkitünőbb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép is, mely eddig minden versenyen az első díjat nyerte el.

Rézgálicz 30 frt mmja. la Jegeczes „Azurin“ 1.25 frt klgrja. Raffiaháncs 48 kr. klgrja.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

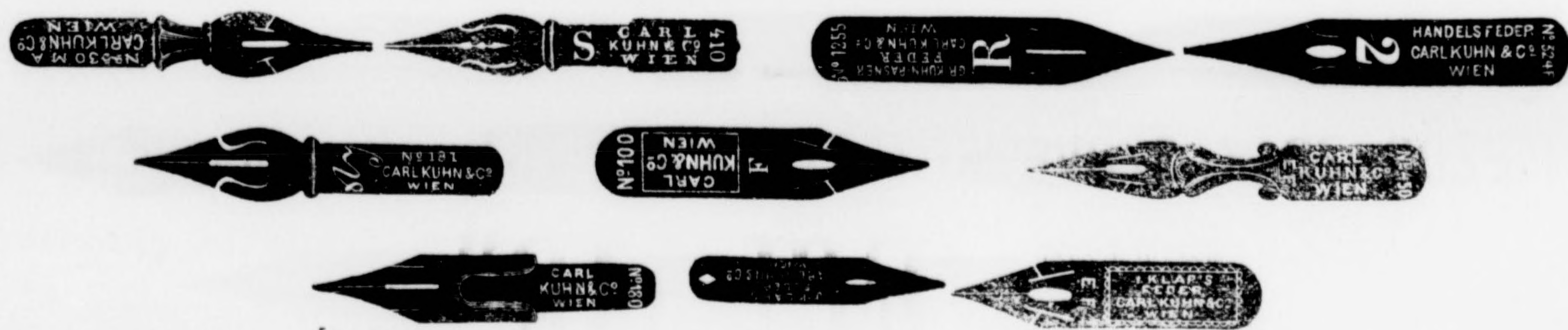
fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.